

ладацького справи готовий вчитися разом зі студентами і змінювати свої наукові позиції. Він допускає наявність у студента власної думки та толерантний навіть до помилкових висловлювань.

Всієї лекції запам'ятати на все життя неможливо. Необхідно навчити не просто отримувати знання готовими, а вмінити самому добувати потрібну інформацію і відсіювати непотрібну. Так що не завжди важливо, що саме знає студент, а яку систему знань він має і чи зможе він самостійно здобувати знання і правильно їх трактувати.

Підводячи підсумки, можна сказати, що викладач повинен бути перш за все цікавою особистістю. Таким чином, головними якостями викладача є комунікабельність, ерудиція, професіоналізм у своїй справі, красномовство (вільне володіння словом, логіка, дикція, почуття гумору тощо) та постійна робота над собою. Викладач повинен бути цікавою людиною, тоді і його предмет стане цікавою наукою, а не рутинною начиткою.

Лагодинський О.С., к. пед. н., доцент,
кафедра іноземних мов факультету міжнародної економіки та менеджменту

ПРИНЦИПИ АНГЛОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ВНЗ

Вимоги до сучасного фахівця з вищою освітою передбачають володіння англійською мовою на професійному рівні. Очевидно, що його досягнення у ВНЗ неможливе без належної організації системи англійської підготовки (АП), яка ґрунтувалася б на відповідних принципах.

Загальні принципи навчання іноземних мов досліджені у працях С.Ю. Ніколаєвої, Е.Г. Азімова, А.М. Щукіна та ін. Загальні дидактичні принципи розглядаються у працях В.В. Ягупова. Однак, принципи АП студентів ВНЗ, які б враховували особливості викладання англійської мови та індивідуально-психологічні характеристики суб'єктів підготовки у системі вищої освіти, залишилися поза увагою науковців, що зумовлює тему нашого дослідження.

Вважаємо, що АП у ВНЗ має ґрунтуватися на таких принципах:

— *фахової спрямованості* — вимагає, щоб АП здійснювалося з метою формування і розвитку навичок і вмінь студентів виконувати конкретні фахові завдання;

— *комунікативності* передбачає застосування навчальних матеріалів, побудованих лише на комунікативній основі, тобто тих, які провокують студентів до активного міжособистісного суб'єкт-суб'єктного спілкування;

— *суб'єктно-діяльнісного підходу* вимагає орієнтації на кожному студентові як на окремому суб'єкті мовленнєвої діяльності з його власними можливостями, інтересами, потребами тощо;

— *усної основи* передбачає, переважно, усну форму АП, яка можлива лише при прямому безпосередньому міжособистісному спілкуванні студентів між собою, або викладачем;

— *аутентичності* полягає у тому, що матеріали для АП повинні якомога краще відображати реальні теми і ситуації фахової діяльності з урахуванням країнознавчих і лінгвокраїнознавчих особливостей країн, мова яких вивчається;

— *взаємодії різних видів мовленнєвої діяльності* вимагає, врахування того факту, що процес АП передбачає як власне говоріння та письмо (продукування власних висловлювань), так і аудіювання та читання (сприймання висловлювань інших учасників спілкування);

— *активності* передбачає активізацію психічних процесів (уваги, мислення, пам'яті, волі, уяви, мовлення тощо), які необхідні для виконання актів усного мовлення англійською мовою;

— *проблемності* полягає у тому, що у навчальні матеріали включаються проблемні ситуації із реальної фахової діяльності, при зіткненні з якими студент відчуває ускладнення, що змушує його шукати шляхи їх вирішення;

— *наочності* передбачає широке використання наочних засобів (малюнків, схем, моделей об'єктів (предметів) тощо), які допомагають здійснювати АП в умовах якомога наближених до реальної фахової діяльності;

— *системності* полягає у тому, що АП складається із сукупності елементів (цілей, функцій, методів, прийомів, способів, засобів, етапів, послідовності дій, критеріїв і показників оцінювання результатів), які забезпечують її функціонування як системи.

Вважаємо, що система АП у ВНЗ, яка враховує ці принципи, є найоптимальнішою і сприяє досягненню студентами професійного рівня, необхідного для ефективного здійснення міжкультурної комунікації.

У подальшому необхідно розробити методику АП студентів ВНЗ із врахуванням цих принципів.